Hugo Persson
Miljöinspektör

Diarienummer
MI.2026.451

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Miljösanktionsavgift för försenad rapportering till avfallsregistret

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att påföra PreZero Recycling AB, med organisationsnummer 556108-8393, en miljösanktionsavgift på 1 250 000 kronor.

Miljösanktionsavgiften ska påföras eftersom PreZero Recycling AB mellan 2022-01-01 och 2026-08-27 vid 5 208 separata tillfällen varit försenade med att lämna uppgifter till Naturvårdsverkets avfallsregister som mottagare av farligt avfall på sin anläggning på fastigheten 106 54, adress Åsby Hagalund 401 i Knivsta kommun.

Varje rapport som lämnats för sent utgör en enskild överträdelse enligt 11 kap 8 b § i förordning (2012:259) om miljösanktionsavgifter med en miljösanktionsavgift på 5000 kronor. Efter en proportionalitetsbedömning har miljösanktionsavgiften satts till motsvarande 250 överträdelser.

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt faktura de skickar ut, avgiften ska betalas även om beslutet överklagas.

Miljösanktionsavgiften tillfaller staten.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet gäller att påföra PreZero Recycling AB en administrativ sanktionsavgift då de inte har fullföljt sina skyldigheter att rapportera in uppgifter om transporter av farligt avfall.

Motivering

Enligt 11 kap 8 b § i förordning (2012:259) om miljösanktionsavgifter ska den som är försenad med att lämna uppgifter till avfallsregistret betala en miljösanktionsavgift på 5 000 kr per överträdelse. Bestämmelsen om miljösanktionsavgift började gälla den 1 januari 2022 och ska inte tillämpas retroaktivt för överträdelser som skett innan den tidpunkten.

Bygg- och miljönämnden är enligt 30 kap. 2 § miljöbalken skyldig att påföra en miljösanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Avgiften behöver dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till:

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,

2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka,

3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, eller

4. att överträdelsen har föranlett straff enligt bestämmelserna i 29 kap.

Avgiftsbefrielse är inte motiverad vid exempelvis försumlighet hos uppdragstagare, glömska, tidsbrist eller bristande rutiner (se prop. 2005/06:182 s. 156). Utöver möjligheten till befrielse från miljösanktionsavgift i de situationer som anges i 30 kap. 2 § miljöbalken saknas det grund i lagstiftningen för att sätta ned en miljösanktionsavgift.

Bolaget har enligt uppgift använt ett rapporteringssystem som innebär att uppgifter om farligt avfall lämnas till avfallsregistret genom en API-lösning som möjliggör kommunikation mellan bolagets IT-system och avfallsregistret. Det är bolaget som har ansvar för att rapporterna ges in i rätt tid. En eventuellt felaktigt utformad lösning som resulterar i försenad rapportering utgör i Bygg- och miljönämndens mening inte skäl för att undanröja eller sätta ned miljösanktionsavgiften.

Varje rapport som lämnats för sent utgör en enskild överträdelse enligt 11 kap 8 b § i förordning (2012:259) om miljösanktionsavgifter. Om flera överträdelser har skett fram till den tidpunkt då överträdelserna uppmärksammas så kommer alltså miljösanktionsavgiftens storlek att bero på det totala antalet rapporter som lämnats för sent under perioden.

En rapport enligt avfallsförordningens bestämmelser avser alltid en viss mängd av en specifik avfallstyp. Då en transport kan omfatta flera avfallstyper kan en enskild transport som rapporterats för sent omfatta flera enskilda överträdelser, en för varje avfallstyp.

Vid utdrag av uppgifter från Naturvårdsverkets avfallsregister mellan datumen 2025-01-01 och 2026-08-27 för org.nr 556108-8393 (PreZero Recycling AB) gjordes filtrering med kommunkod 0330 (Knivsta kommun) och adress ÅSBY HAGALUND 401 med postnummer 74194. Utifrån denna utsökning återfanns 263 enskilda rapporteringar där rapportering till registret skett mer än två arbetsdagar efter den tidpunkt då anteckningen om uppgifter enligt avfallsförordningen ska göras.

Vid motsvarande utsökning för år 2024 noterades 770 avvikelser, för 2023 noterades 1620 stycken och för 2022 noterades 2 555.

Proportionalitet

Totalt har det framkommit att bolaget gjort 5208 försenade rapporteringar för mottagning av farligt avfall på anläggningen sedan miljösanktionsavgiften för rapportering till avfallsregistret trädde i kraft den 1 januari 2022 till den 27 augusti 2026. Den totala miljösanktionsavgiften skulle därmed uppgå till 26 040 000 kronor.

I sin handbok "Handläggning av ärenden om miljösanktionsavgift" avsnitt 5.2 skriver Naturvårdsverket att *"Något maximalt sammanlagt belopp finns inte när flera avgifter beslutas i ett sammanhang, utan avgiften för varje överträdelse tas ut fullt."* men konstaterar också att *"Proportionalitetsprincipen skulle kunna aktualiseras, i varje fall om det föreligger flera näraliggande överträdelser som ska bedömas i ett sammanhang och det sammanlagda beloppet blir avsevärt."*

Med hänsyn till detta bedömer Bygg- och miljönämnden att det är oproportionerligt, enligt förvaltningslagens 5 § tredje stycket, att påföra bolaget miljösanktionsavgift för samtliga dessa överträdelser.

Bygg- och miljönämnden bedömer i detta fall att påförande av miljösanktionsavgift på 1 250 000 kronor motsvarande 250 överträdelser är proportionerligt enligt förvaltningslagen med tanke på mängden överträdelser som har skett men även att antalet försenade rapporteringar har minskat från år till år.

Lagstöd

Miljöbalken (1998:808), 30 kap.

2 § En miljösanktionsavgift skall tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Avgiften behöver dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till
1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka,
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, eller
4. att överträdelsen har föranlett straff enligt bestämmelserna i 29 kap.

Miljösanktionsavgiften skall tillfalla staten.

3 § Miljösanktionsavgift beslutas av tillsynsmyndigheten eller av den myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller enligt förordning (EU) 2019/1020.

Innan myndigheten beslutar om avgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Avfallsförordningen (2020:614), 6 kap.

3 § Den som yrkesmässigt samlar in farligt avfall ska för varje typ av farligt avfall
1. senast två arbetsdagar efter att avfall tas emot, anteckna uppgifter om
   a) vem som senast hanterade avfallet på annat sätt än genom att transportera eller lasta om det och på vilken plats avfallet hanterades,
   b) datum för mottagandet,
   c) transportsätt, om avfallet transporterades av den som samlar in avfallet,
   d) avfallets vikt i kilogram, och
   e) den plats där avfallet ska hanteras på annat sätt än genom att insamlaren transporterar eller lastar om det, och

2. innan avfallet transporteras bort, anteckna uppgifter om
   a) datum för borttransport,
   b) transportsätt,
   c) vem som ska transportera avfallet,
   d) avfallets vikt i kilogram, och
   e) den mottagare och den plats där avfallet ska hanteras på annat sätt än genom att mottagaren transporterar eller lastar om det.

11 § Den som är anteckningsskyldig ska lämna de uppgifter om farligt avfall som antecknats enligt 1-5 §§ till avfallsregistret. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt senast två arbetsdagar efter den tidpunkt när anteckningen ska göras eller sammanställas enligt 1-5 §§ och i enlighet med föreskrifter som har meddelats med stöd av 18 §.

Förordning (2012:259) om miljösanktionsavgifter, 11 kap.

8 b § För en överträdelse av 6 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614) genom att vara försenad med att till Naturvårdsverkets avfallsregister lämna de uppgifter som ska antecknas enligt 6 kap. 1-5 §§ samma förordning ska en miljösanktionsavgift betalas med 5 000 kronor.

Förvaltningslag (2017:900)

5 § En myndighet får endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen.

I sin verksamhet ska myndigheten vara saklig och opartisk.

Myndigheten får ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan antas leda till det avsedda resultatet. Åtgärden får aldrig vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot.

Information om miljösanktionsavgifter

Miljösanktionsavgift är en särskild avgift enligt av 30 kap miljöbalken och ska betalas av den som gör sig skyldig till överträdelser som anges förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter.

Miljösanktionsavgiften beslutas av tillsynsmyndigheten. Beslutet kan överklagas hos mark- och miljödomstolen och därefter till mark- och miljööverdomstolen som sista instans (prövningstillstånd krävs).

Om miljödomstolen ändrar eller upphäver tillsynsmyndighetens beslut, betalas miljösanktionsavgiften tillbaka med ränta enligt 5 § räntelagen för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag den återbetalas.

Innan beslut om att påföra miljösanktionsavgift fattas ska, enligt 30 kap 3 § miljöbalken, den som beslutet riktar sig mot ges tillfälle att yttra sig.

Kommunicering

Förslag till beslut kommunicerades skriftligt den 28 augusti 2026 med satt sista datum för synpunkter den 30 september 2026. Skriftligt yttrande inkom den 9 oktober 2026 enligt följande:

Vi har som sagt noterat att ni beräknat avgiften utifrån 250 anteckningar (nedskrivet från 5 208) à 5 000 kr, vilket innebär en total avgift på 1 250 000 kr. Vi uppskattar att ni har beaktat mängden anteckningar, men vill framhålla att den samlade summan fortfarande blir helt oproportionerlig i förhållande till vad som faktiskt har inträffat.

Vi motsätter oss den föreslagna avgiften och hemställer att den helt efterskänks med stöd av 30 kap. 2 § miljöbalken, framför allt utifrån följande punkter:
** Noll miljöpåverkan: Överträdelsen är av rent administrativ karaktär. Allt avfall har i praktiken hanterats, transporterats och omhändertagits helt i enlighet med gällande miljölagstiftning och våra strikta rutiner. Det föreligger noll miljöpåverkan och noll risk för människors hälsa eller miljön.*
** Intakt spårbarhet utan uppsåt: Förseningen beror på ett oavsiktligt administrativt fel i ett enskilt led. Det har aldrig funnits någon avsikt att undanhålla information eller kringgå regelverket. Eftersom samtliga uppgifter är inrapporterade är spårbarheten helt intakt.*
** Oskäligt resultat i förhållande till felet: Att utdöma över 1,2 miljoner kronor i sanktionsavgift för ett administrativt dröjsmål – som inte orsakat någon som helst skada eller risk för miljön – slår orimligt hårt. Det ligger helt utanför proportionalitetsprincipens ramar och syftet med avgiftssystemet.*

Sammanfattningsvis framstår det som uppenbart oskäligt att utdöma en så omfattande avgift när överträdelsen helt saknar miljömässiga konsekvenser. Vi vädjar därför till myndigheten att utnyttja möjligheten att helt efterskänka miljösanktionsavgiften i detta fall.

Bemötande av yttrande

De skäl som anges i yttrandet är inte sådana som omfattas av skälighetsbedömningen i 30 kap. 2 § miljöbalken. Se vidare under rubriken ”Motivering” ovan.

Vad gäller val av överträdelser som sådana och vilka belopp som överträdelserna bör föranleda, har avvägningen mot det allmänna miljöintresset redan gjorts i lagstiftningen och är inget som nämnden kan ta hänsyn till.

Avseende andra punkten, att felen inte är uppsåtliga eller avsiktliga, lyder 30 kap § första stycket miljöbalken uttryckligen: ”En miljösanktionsavgift skall tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.”

Den bedömning som nämnden har att göra i detta fall är om miljösanktionsavgiften är proportionell enligt förvaltningslagens 5 §. Se rubriken ”Proportionalitet” ovan.

Nämnden vidhåller sin bedömning att det avsedda resultatet, att avfallsrapportering sker enligt gällande lagstiftning vilket motverkar avfallsbrottslighet och underlättar spårning av farligt avfall, står i rimligt förhållande till den olägenhet som miljösanktionsavgiften utgör för bolaget.

Information om avgift

Utöver själva miljösanktionsavgiften kommer Bygg- och miljönämnden att debitera en avgift för handläggning av ärendet gällande miljösanktionsavgift. Avgiften tas ut enligt kommunfullmäktiges taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Ett beslut om avgift kommer att skickas ut separat.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande, 2026-10-05

Beslutet skickas till

Akten
PreZero Recycling AB

Jenny Rydåker
Samhällsbyggnadschef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐ Nej ☒

Beslutet avser en administrativ avgift för att lagkrav inte har uppfyllts.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐

Hugo Persson
Miljöinspektör